

„Кое е правото, което мислите, че заслужавате
преди съдът и светът да са узнали за него ?“

(есе)

Живеем в глобално развиващ се свят, в който ние сме свободни граждани и имаме най-различни по вид и важност права, които ни помагат да живеем по-добре, да учим това, което желаем, да се развиваме личностно и да избираме най-доброто за нас. Като граждани на света, ние имаме правна възможност, да посещаваме и живеем във всяка една страна или континент по света. Имаме право да продължим образованието си в професионален и личен план, и да работим във всяка една сфера към която проявяваме интерес. Правата на човека са като бронята те ни защитават, те са нашата закрила и нашата сигурност. Чрез тях ние сме свободни и равнопоставени, което ни прави граждани на света. Въпреки заложените ни права от държавните и международните институции, кое е правото, което всеки един от нас заслужава индивидуално, преди съдът и светът да са научили за него?

Като един буден и млад гражданин на страната си и света, аз силно вярвам че правото което всеки един от нас заслужава е правото ни да живеем живот изпълнен със свобода и мисъл, справедливост, равноправие и стремеж към щастие. Това са основните ни човешки права, които отговарят на основните човешки потребности и гарантират, че човек може да живее достойно. Често ние не си даваме сметка, че приемаме човешките ни права за гарантирани, тъй като са ни заложен от съдебните институции. Ние имаме достъп до чиста вода, достатъчно храна, можем да ходим на училище, свободно да изразяваме мнението си. Но за много хора по света тези основни права не са спазени и дори хората не са запознати, те живеят в бедност, или са преследвани за своята позиция или религиозни вярвания. Те не са запознати с основните човешки права и поради тази причина не могат да се защитят. Колкото и да сме запознати с правата си и функцията им все още има права и закони, които заслужаваме, но не сме запознати с тях. В тази връзка, стремежът към подобряване на начина на живот и към развитие е и стремеж към спазване на основните човешки права и достойнство.

Човешките права, демокрацията и върховенството на закона са универсални и общовалидни, точно затова са и основни ценности за Европейския съюз и ООН. Международната общност застава зад това твърдение със знаменития документ- Всеобщата декларация за правата на човека, част от Хартата за правата на човека на ООН от 1948г., който оказва съществено влияние за "интернационализацията" на концепцията за правата на човека. Там са формулирани универсални стандарти, които установяват конкретни права и свободи, включително правото на свободно изразяване, равноправие и правото на достъп до информация, като основни човешки права. Документът играе точно тази роля на основен

гарант на правата на всеки един индивид. Всички членове на човешкото семейство имат равни и неотменими права – това е основното послание, което изпращат страните членки на ООН и ЕС. Международните организации поощряват „всеобщото уважение и зачитането на правата на човека и основни свободи за всички без разлика на раса, пол, език или вероизповедание“. Човешкият живот е съжителство и “състезание” на светогледи: религиозни, политически и морални възгледи за света. Правото защитава и позволява на човека да демонстрира своята свобода. Свободата на словото представлява един от фундаменталните принципи, върху които се гради всяко демократично общество, и е едно от основните условия за неговия напредък и за развитието на всеки човек. Свободата да се чувстваш човек, равен на всички човеци, свободата да имаш право на свой глас, свое лице, свой живот, свободата да притежаваш, създаваш и развиваш. Свободата да живееш така, както намериш за добре, без, разбира се, да вредиш на другите. Свободата да се движи накъдето искаш, без да отнемаш пътя на другите. Свободата да мислиш, както намериш за добре, независимо от това дали някой е съгласен или несъгласен с него. Казват, че всичко хубаво, което има в историята си, човечеството дължи на свободата. Хиляди певци, поети, музиканти, писатели, художници са възпели щастието на свободата. Възпели са го като простор, като светлина, като път.

Личният и общественят живот на всеки индивид е сбор от обстоятелства и събития, които са и предпоставка на равенството или неравенството на хората. А свободата е условие и начин за изразяване на човека като нравствено същество. Тя е морално значима не само за международните организации, а също и за съдебната система във всяка страна, включително и в нашата. Съдебната власт е тази, която е отговорна за осигуряването на равно правосъдие пред закона, като защитава правата и законните интереси на гражданите и държавата. Във всяка една страна съдебната власт действа по различен, начин, така както и в нашата страна. Съдът има ясно изразена цел – да няма саморазправа, а да има равноправие между гражданите. Основна цел е да ни помага и да защитава права, които заслужаваме, когато те са нарушени. Себеуважението, което дължим помежду си като хора и граждани, оправдава усилията за изграждане на справедливост в отношенията, доближавайки се до добрите европейски съдебни практики. Смисълът на обществената справедливост се състои преди всичко в доверието към съдебната власт, към нейната безпристрастност и обективност. Аз вярвам в професионализма на българския съд, защото като гражданин разчитам на неговата правдивост и защита. В този ред на мисли бих искала да споделя, че високата степен на гражданско доверие към съдебната власт в България е фактор за обществено спокойствие. Спокойствието на гражданите от своя страна, ще гарантира коректност, почтеност и вяра в отношенията между хората, ще засили доверието между тях и не на последно място – ще ни убеди в силата на законите в България като модерна европейска държава. Ние трябва да имаме доверие, че

съдебната ни система защитава нашите заслужени права и ни помага да научим дори повече за правомощията ни.

Като един буден и млад гражданин на страната си и света, аз силно вярвам че правото което заслужавам е правото да живея живот изпълнен със свободата на мисъл, справедливост, равноправие и стремеж към щастие, това са и едно от нещата, за които съм искрено благодарна на родината си, е, че като нейн гражданин аз съм преди всичко - свободна. Вземайки предвид, колко важна роля има за развитието и прогреса на човечеството, за демократизма, дори за това днес ние да съществуваме като нация, с увереност мога да твърдя, че свободата на мисълта е най-ценното право, което заслужаваме. Това, което ме мотивира да избира мисълта, като защитавана ценност, е фактът, че тя е човешкото качество, на което се дължи до голяма степен цялостният напредък на обществото. Благодарение на мисълта изследваме и изучаваме заобикалящия ни свят и така създаваме блага, без които животът ни не би бил същият. Единствено обаче свободната мисъл, чрез своята индивидуалност и нетипичност дръзва да се откъсне от общоприетите представи, за да опознае непознатото и да открие нови светове - светът на Космоса, на природата и като цяло необятният свят на науката - двигател на прогреса, а също така моя страст и надявам се призвание. Едно нещо не може да се отрече - днес сме това, което сме, благодарение на ума и способността му да мисли отвъд границите на видимото, да претворява идеите си от нещо въображаемо в нещо реално.

Виктор Юго е казал „Най-важната задача на цивилизацията е да научи човека да мисли“, а според мен ако има правилен начин, по който да мисли човек, то това е мисълта, нетърпяща ограничения, гледаща отвъд бариерите и хоризонтите, защото ако се замислим малко ще стигнем до извода, че границите са просто мислените линии, които човекът сам поставя. Не бива, също така да забравяме че мисълта е като река, опитаме ли се да я насочим в посока различна от коритото ѝ нанасяме големи щети върху природата, в случая и върху самите нас. Защо смятам свободата на мисълта за моето най-ценно право, което заслужавам? Защото благодарение на нея живея в свободен равноправен и справедлив свят, какъвто е днешният.

ИМЕ: Айлин Реджепова Палазанова